

”Jag tänker på manustimmen / after school som en cirkel, där slutet också är starten på något nytt.”

Centrum för dramatik Syd genomförde workshopen Manustimmen / after School på allaktivitetshuset i Apelgård, Hermodsdal, Lindängen och Munkhätte i Malmö under 2023. Här delar Alexandra Loonin med sig av sina reflektioner av att möta deltagarna på allaktivitetshuset Apelgård.

Arbetet startar i Rickard Sänders bibliotek på Hola folkhögskola i Prästmon, Ångermanland. Det är slutet av januari 2023 och jag har mitt första zoom-möte med Johanna från Centrum för dramatik och Moa från Allaktivitetshuset Apelgård. Vi pratar om de tre träffar som ska genomföras under våren inom ramen för Manustimmen/after school med elever från årskurs 4-6 på Apelgårdsskolan i Malmö. Jag presenterar mig själv och vad jag har planerat. Det är inte mycket, jag vill att träffarna ska utvecklas organiskt tillsammans med eleverna och deras lust och förutsättningar. Moa bjuder in mig att besöka Apelgård för att lära känna platsen innan vi drar igång på riktigt och på skolgården kommer några av tjejerna som ska vara på manustimmen fram för att hälsa. En mycket förväntansfull elev ger mig en kram och säger att hon längtar tills vi ses nästa gång.

Mitt uppdrag är att ge en inblick i hur man skriver manus och vad det innebär att vara dramatiker. Ingen av deltagarna har några som helst förkunskaper så vi startar i det mest grundläggande. Vad är ett manus? Vad är ens teater? Vad gör en skådespelare och vad betyder ord som replik, monolog och dialog? Till min hjälp har jag med mig elva exemplar av boken *Hemligt, Farligt, Heligt* som är deras att behålla och ta hem. Boken innehåller tre av mina pjäser, en trilogi om vänskap och uppväxt där det första manuset utspelar sig i årskurs fem och känns perfekt att läsa med gruppen. Deltagarna lär sig om vad repliker är genom att turas om att läsa dom och istället för att förklara vad en scenanvisning är så visar dom upp sig själva på sidorna. Tio minuters flödesskrivning i monologform går därefter enkelt att genomföra. Läsandet blir en brygga till skrivandet.

Nästa träff kommer en elev fram för att berätta vilken sida hon är på. Hon har läst vidare på egen hand, hemma. Några andra sätter sig omedelbart i soffan och delar ut roller mellan varandra. Vid det tredje och sista tillfället har vi besök av en prao-elev från årskurs 8. Då tar deltagarna själva över och utbildar honom i hur man läser manus och vad repliker respektive scenanvisningar är för något.

I utvärderingen efter manustimmen/after school får deltagarna frågan om dom vill fortsätta skriva manus i framtiden och svarar ”Ja det vill vi, vi vill vara lärare i manus.”. Ett halvår senare får jag veta att några av deltagarna har skrivit ett eget manus och tagit hjälp av sina vänner för att spela in en zombie-apokalyps-film.

Jag tänker på Rickard Sandler, vars bibliotek jag inte bara använder för möten utan också har skrivit många manus i. Han var den socialdemokratiska statsministern som i början av sin karriär startade Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) tillsammans med frun Maja. De var båda

övertygade om studiecirkelns potential i att utrusta människor med handlingsutrymme. Jag tänker på manustimmen/after school som en cirkel, där slutet också är starten på något nytt. Jag tänker på lärande som mötesplats och demokrati. På folkbildning, deltagande och kultur. På hur dramatiskt skrivande bygger världar av handling, och hur kunskap i hur man skriver dramatik kan öppna upp för nya världar att handla i.

Centrum för dramatik